

Poznajemy literaturę angielską

Iwona Piecyk

Lekcja kulturowa z języka angielskiego ma na celu zapoznanie uczniów z nazwami najważniejszych gatunków literackich w języku angielskim oraz poszerzenie ich wiedzy o pisarzach języka angielskiego. Uczniowie mają okazję pracować w grupach metodą stacji dydaktycznych. Nauka odbywa się zgodnie z założeniami neurodydaktyki, według których komunikacja i dialog między uczniami wpływają na lepsze zapamiętywanie tekstu. Różnorodność zadań: łączenie pojęć i definicji, dopasowywanie tytułów i gatunków do autorów, „biegające” dyktando oraz twórcze pisanie zapewniają współpracę w grupie, a także wykorzystanie mocnych stron poszczególnych uczniów, nie tylko tych o najwyższym poziomie kompetencji językowych.

 Temat: Who wrote that book? – We are getting to know English language writers and literary genres

 Poziom: poziom IV.1 – zakres rozszerzony (na podbudowie poziomu III.1); poziom IV.2 – oddziały dwujęzyczne; B2–C1

Cele lekcji

Cele komunikacyjne:

- uczeń uzgadnia definicje, nazwy, tytuły utworów literackich;
- konstruuje krótki tekst;
- mówi o przynależności autorów i utworów do gatunków literackich;
- opisuje cechy charakterystyczne dla poszczególnych gatunków literackich i autorów.

Cele językowe:

- gramatyczne: uczeń stosuje czasy narracyjne;
- leksykalne: uczeń używa określeń gatunków literackich; potrafi wymienić cechy charakterystyczne dla poszczególnych gatunków;
- fonetyczne: uczeń poprawnie wymawia fragmenty dyktowanego tekstu i poprawnie je zapisuje.

Cele socjokulturowe:

Uczeń poznaje znanych pisarzy angielskiego obszaru językowego, ich najbardziej znane utwory i gatunki literackie.

Metody i techniki pracy:

- burza mózgów;
- praca w parach;
- metoda stacji dydaktycznych;
- wypowiedź pisemna;
- dyktando;
- dopasowywanie pojęć i definicji;
- grupowanie pojęć.

Formy oceniania:

- ocena biegłości – sprawdzenie tego, co uczeń wie o gatunkach literackich i pisarzach języka angielskiego;
- ocena osiągnięć – ocenienie, czy uczniowie poprawnie wykonali zadania na stacjach dydaktycznych;
- ocena bieżąca (kształtująca) – nauczyciel monitoruje pracę grup na poszczególnych stacjach dydaktycznych i ocenia, co uczniowie potrafią wykonać;
- samoocena ucznia – uczniowie dokonują samooceny i samokontroli tego, co wykonali na poszczególnych stacjach dydaktycznych.

Przebieg lekcji

Przygotowanie do zajęć (10 minut)

Zaczynamy od sprawdzenia listy obecności; nawiązania do poprzedniej lekcji; sprawdzenia zadania domowego; przygotowania ławek do rozkładu stacji dydaktycznych.

Dalej następuje przedstawienie celów lekcji oraz zasad organizacji pracy na lekcji przeprowadzanej w formie stacji dydaktycznych. Uczniowie będą pracowali w grupach 3-5-osobowych, wykonując zadania przy poszczególnych stacjach dydaktycznych i sprawdzając samodzielnie poprawność odpowiedzi po wykonanym zadaniu. Każda grupa zapisuje, ile punktów zdobyła za poszczególne zadania.

Przed lekcją nauczyciel przygotowuje numery stołów, przy których będą się znajdowały poszczególne stacje dydaktyczne i materiały wykorzystywane do rozwiązywania zadań przy poszczególnych stacjach. Liczbę stacji dydaktycznych można zmieniać, w zależności od poziomu zaawansowania i tempa pracy uczniów. Wszystkie polecenia na stacjach dydaktycznych podane są w języku angielskim.

Prezentacja materiału lekcyjnego (15 minut)

Najpierw odbywa się rozgrzewka językowa polegająca na burzy mózgów i wymienieniu przez uczniów nazwisk pisarzy języka angielskiego oraz sprawdzeniu ich rozumienia pojęcia gatunek literacki (*literary genre*). Nauczyciel zapisuje na tablicy pojęcie i jego definicje: *literary genre: writing style; a style of expressing yourself in writing*. Podaje także na tablicy kilka przykładów gatunków literackich wymienionych przez uczniów.

Podziału na grupy można dokonać na wiele sposobów. Proponuję wykorzystanie tematu lekcji i rozdanie uczniom karteczek z tytułami znanych książek, które reprezentują typowe gatunki literackie, np.:

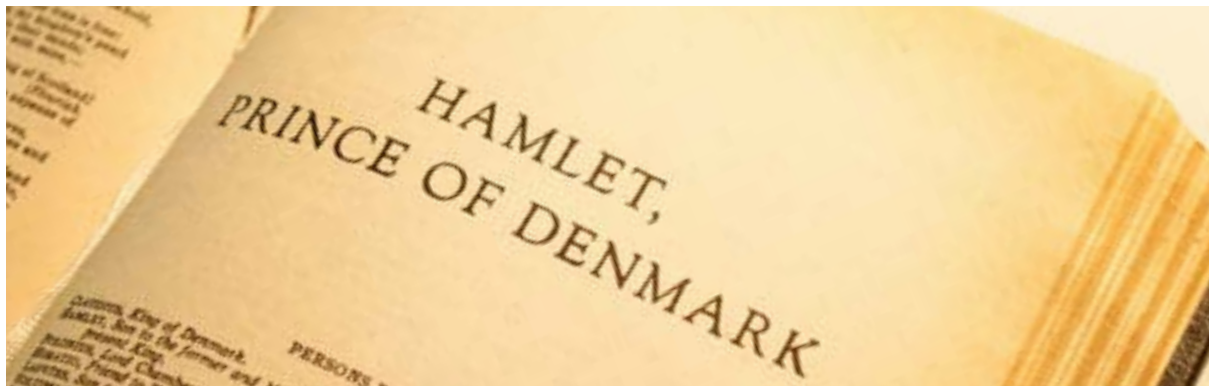
- fairy tales: *Cinderella, Ugly Duckling, Beauty and the Beast, Snow White, Little Red Riding Hood*;
- plays: *Midsummer Night's Dream, Pygmalion, Much Ado about Nothing, The Tempest, Macbeth*;
- romance: *Pride and Prejudice, Jane Eyre, Wuthering Heights, Emma, Sense and Sensibility*;
- fantasy: *The Hobbit, Lord of the Rings, Colour of Magic, Harry Potter, A Game of Thrones*.

Uczniowie poruszają się po klasie, podając tytuł i gatunek literacki, który prezentują, próbując ustalić, czy pasują do tej samej kategorii. Należy na to przeznaczyć dosyć ograniczony czas (np. 2 minuty), aby młodzież energicznie wykonywała zadanie, które jest jedynie wstępem do lekcji. Nauczyciel sprawdza, czy podział na grupy jest prawidłowy. Tak podzieleni uczniowie otrzymują kartki z kolejnością poruszania się po stacjach dydaktycznych:

- gr. 1: stacje 1, 2, 3, 4;
- gr. 2: stacje 2, 3, 4, 1;
- gr. 3: stacje 3, 4, 1, 2;
- gr. 4: stacje 4, 1, 2, 3.

Utrwalanie materiału lekcyjnego (ok. 40 minut)

Uczniowie poruszają się po klasie w podanej kolejności stacji dydaktycznych i wykonują zadania w grupach. Nauczyciel monitoruje pracę, upewniając się, że każdy z uczniów ma przydzielone zadanie i wszyscy wykonują zadania grupy wspólnie. Grupy sygnalizują zakończenie zadania przy danej stacji dydaktycznej, a wtedy nauczyciel podaje zespołowi kartę z odpowiedziami. Uczniowie sami sprawdzają stopień wykonania zadania (z wyjątkiem stacji nr 4) i zapisują liczbę zdobytych przez siebie punktów.

Stacja 1. – Połącz pojęcia gatunków literackich z ich definicjami. Potnij kartę pracy, najlepiej wydrukowaną na sztywniejszym lub różnokolorowym papierze. (Karta pracy 1.)

Karta pracy 1.

Stacja 2. – *A running dictation*: Uczniowie przydzielają kolejność wykonywania zadań w grupie. Jeden uczeń może podyktować tylko jedno zdanie, a następnie wymienia się dyktującego. Zadanie polega na całkowitej aktywacji ucznia (również ruchowej). Na ścianie, w dostatecznej odległości od stacji, jest przyklejony krótki fragment tekstu literackiego. Tylko jeden uczeń może podejść do tekstu w danym czasie, zapamiętuje jego fragment, podbiega do stacji i dyktuje go grupie. Nie można zapisywać tekstu podczas jego odczytywania ze ściany. Zadanie to ćwiczy zapamiętywanie, poprawną wymowę i poprawny zapis ortograficzny. Po zapisaniu całego tekstu grupa zgaduje, jaki jest tytuł i autor tego utworu. Po podaniu karty odpowiedzi przez nauczyciela, uczniowie sprawdzają, czy poprawnie zapisali tekst, oraz czy odgadli autora tekstu i jego tytuł. (Karta pracy 2.)

Karta pracy 2.

Stacja 3. – Połącz pisarzy i tytuły ich książek, a następnie podziel ich na dwie kategorie: pisarze amerykańscy i pisarze brytyjscy. Zadanie to pozwala uczniom wykorzystać posiadaną już wiedzę o literaturze języka angielskiego, a następnie drogą eliminacji dopasować nieznane sobie tytuły i ich autorów. (Karta pracy 3. do zaadaptowania)

Karta pracy 3.

Stacja 4. – Uczniowie losują kopertę ze zdaniem, które ma być podstawą do napisania krótkiego tekstu o długości 50-100 słów w konwencji podanego gatunku literackiego. Uczniowie nie wiedzą, że będą pisali różne formy literackie na podstawie tego samego zdania. Ciekawe będzie późniejsze odczytanie przez młodzież napisanych tekstów i odgadnięcie gatunku literackiego. (Karta pracy 4. do zaadaptowania)

Karta pracy 4.

Wykorzystanie materiału lekcyjnego (15 minut)

Każda grupa odczytuje napisany przez siebie krótki tekst, a pozostali uczniowie odgadują, jaki gatunek literacki on przedstawia. Jeżeli nie wystarczy czasu podczas jednej lekcji, aby odczytać opowiadania, można wykorzystać je jako powtórkę na lekcji kolejnej lub zebrać do sprawdzenia i napisania informacji zwrotnej.

Ewaluacja (10 minut)

Uczniowie oceniają stopień trudności wykonywanych zadań i liczbę punktów zdobytych przez grupę oraz przekazują nauczycielowi informację zwrotną o tym, co zapamiętali najlepiej.

Iwona Piecyk

Nauczycielka języka angielskiego w XXI LO im. H. Kołłątaja w Warszawie, gdzie uczy języka angielskiego ogólnego i specjalistycznego na poziomach B2 i C1 w grupach międzyoddziałowych i w klasie lingwistyczno-kulturowej. Prowadzi konkursy, np. Konkurs Libros Lege – czytanie literatury angielskojęzycznej na głos, projekty międzynarodowe eTwinning. Za projekt *Creation and Illustration of Stories and Legends* otrzymała Krajową Oznakę Jakości za wybitny i innowacyjny projekt na skalę krajową i europejską.